

Zakon o prekrških /ZP-1/

(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili in komentarjem)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o prekrških /ZP-1/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o prekrških /ZP-1/	2
1.2.1	Akti občinskega sveta po Zakonu o prekrških /ZP-1/	2
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o prekrških /ZP-1/	2
1.3.1	Akti župana po Zakonu o prekrških /ZP-1/	2
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o prekrških /ZP-1/	2
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine	2
2.1	Splošno o predpisovanju prekrškov	3
2.1.1	Pomen spoštovanja načela zakonitosti	3
2.1.1	Sankcije za prekrške, določene v občinskih odlokih	4
2.2	Prekršek in odgovornost zanj	4
2.2.1	Vrste odgovornosti za prekrške	5
2.2.1.1	Malomarnost	5
2.2.1.2	Naklep	5
2.2.2	Način izvršitve prekrška	5
2.2.2.1	Storitev	6
2.2.2.2	Opustitev	6
2.3	Postopek o prekrških	6
2.3.1	Organi za odločanje o prekrških	6
2.3.1.1	Postopek za prekrške prekrškovnega organa (hitri postopek)	6
2.3.1.2	Začetek postopka o prekršku	6
2.4	Pravica do povrnitve škode	6
2.5	Evidenca prekrškovnega organa	7
	Ključne besede	7
	Uporabljene kratice	7
	Literatura	7
	Viri	7

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Zakonu o prekrških /ZP-1/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a	28. člen	1
tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o prekrških /ZP-1/ Uradni list RS, št. 29/11-UPB8, 21/13, 111/13, 74/14-odl. US, 92/14-odl. US, 32/16 in 15/17 odl. US		2, 3
tč.	podrejeni predpisi	določba	pojasnilo
1.1.1	Uredba o vrsti izobrazbe, strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku Uradni list RS, št. 75/13 in 29/14		28
1.1.2	Pravilnik o kazenskih evidencah Uradni list RS, št. 3/18		31

1.1.3 Pravilnik o stroških postopka o prekrških
Uradni list RS, št. 89/08

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Zakonu o prekrških /ZP-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Z odlokom določi prekrške in globo zanje.	3. člen	4, 5, 6
2	Sprejme odlok o ustanovitvi občinskih prekrškovnih organov in pooblastilih uradnih oseb prekrškovnih organov.	45. člen 49. člen	27, 28

1.2.1 Akti občinskega sveta po Zakonu o prekrških /ZP-1/

tč.	akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Odlok o ustanovitvi občinskih prekrškovnih organov.	45. člen 49. člen	27, 28

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Zakonu o prekrških /ZP-1/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Imenuje pooblaščenec uradne osebe za vodenje postopka o prekrških.	49. člen	28
2	Podaja pisni predlog za uvedbo postopka o prekrških.	50. člen	29
3	Z oškodovancem se sporazume o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine.	193. člen	30

1.3.1 Akti župana po Zakonu o prekrških /ZP-1/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Sklep o imenovanju pooblaščenec uradne osebe za vodenje postopka o prekrških.	49. člen	28
2	Pisni predlog za uvedbo postopka o prekršku.	50. člen	29
3	Sporazum o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine.	193. člen	30

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Zakonu o prekrških /ZP-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Vodi in odloča o prekrških iz občinske pristojnosti.	49. člen	28
2	Vodi evidenco o pravnomočnih odločbah o prekrških.	203. člen	31

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 Ustava RS** v 28. členu (načelo zakonitosti v kazenskem pravu) določa, da nihče ne sme biti kaznovan za dejanje, za katero ni zakon določil, da je kaznivo in ni zanj predpisal kazni, še preden je bilo dejanje storjeno. Dejanja, ki so kazniva, se ugotavljajo in kazni zanje izrekajo po zakonu, ki velja ob storitvi dejanja, razen če je novi zakon za storilca milejši.
- Navedeno določilo 28. člena Ustave RS povzema tudi veljavni **Zakon o prekrških /ZP-1/**, ki v 2. členu določa, da nikomur ne sme biti izrečena sankcija za prekršek, če dejanje ni bilo z zakonom, uredbo ali odlokom samoupravne lokalne skupnosti določeno kot prekršek, preden je bilo storjeno, in še za tako dejanje ni bila predpisana sankcija za prekršek. ZP-1 še določa, da se v primeru, da se po storitvi prekrška enkrat ali večkrat spremenijo materialnopravne določbe ZP-1 ali predpis, ki določa prekršek, se uporabi zakon ali predpis, ki je za storilca milejši.
- Na tem mestu moramo opomniti, da je ZP-1 sistemski zakon, ki določa splošne pogoje za predpisovanje prekrškov in sankcij zanje, splošne pogoje za odgovornost za prekrške, za izrekanje in za izvršitev sankcij za prekrške, postopek za prekrške ter organe in sodišča za odločanje o njih (1. člen ZP-1).

2.1 Splošno o predpisovanju prekrškov

- 4 V skladu z določilom 140. člena Ustave RS spadajo v pristojnost občine lokalne zadeve, ki jih občina ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine. Navedeno določilo je povzeto tudi v 21. členu **Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/**, ki v prvem odstavku določa, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. V skladu z navedenim lahko občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev določa prekrške in denarne kazni za prekrške,¹ s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno.
- 5 V skladu z navedenim in na podlagi določila prvega odstavka 3. člena ZP-1 lahko občina z odlokom določi prekrške. Pri predpisovanju le-teh pa mora spoštovati temeljno ustavno načelo ustavnosti in zakonitosti, določeno v 153. členu Ustave RS (uskklajenost pravnih aktov). V skladu s slednjim morajo biti podzakonski predpisi (občinski odloki) v skladu z Ustavo RS in z zakoni, posamični akti in dejanja organov lokalnih skupnosti pa morajo temeljiti na zakonu ali na zakonitem predpisu.
- 6 Na podlagi navedenega določila 3. člena ZP-1 lahko torej občina z odlokom predpiše prekršek in globo zanj. Pri tem pa ZP-1 določa tri omejitve, ki izhajajo iz tretjega odstavka navedenega 3. člena, in sicer:
1. z odlokom lahko občina določi le prekrške za kršitve predpisov, ki jih sama izda v okviru svojih pristojnosti;
 2. če zakon ali uredba že sankcionirata ravnanje, ki predstavlja tudi kršitev občinskega odloka, občina takega ravnanja ne more ponovno opredeliti kot prekršek;
 3. občina sme kot sankcijo za kršitev svojih predpisov predpisati le globo v določenem znesku.

ad 1) Prva omejitev temelji na lokalni (teritorialni) omejenosti veljave občinskih odlokov. Ta izhaja tudi iz 1. odstavka 5. člena ZP-1, skladno s katerim določbe občinskih odlokov, ki določajo prekrške, veljajo le na območju občine, ki jih je izdala.

ad 2) Na podlagi izrecne zakonske diktacije je nedopustno v občinskem odloku kot prekršek opredeliti ravnanje, ki je sankcionirano že z uredbo Vlade RS ali z zakonom. Uredba in zakon sta pravna akta s širšo (teritorialno) veljavo od občinskega odloka. Ponavljanje opisa prekrška iz zakona ali uredbe v občinskem odloku ni smiselno; kakršnokoli spreminjanje hierarhično višjega pravnega akta z nižjim aktom, ki velja le v delu države, pa je pravno nedopustno (zlasti to velja za primere, ko bi npr. občinski odlok za isti prekršek določal višjo globo kot zakon). To izhaja tudi iz dejstva, da pravno osnovo za podzakonske splošne pravne akte (uredbe, odloke...) nudi ustrezen člen zakona; včasih pa je tako pooblastilo tudi že v ustavi (generalna izvršilna klavzula) (Igličar, 1994: 17).

ad 3) Globa se skladno z ZP-1 praviloma predpisuje v razponih. Minimum in maksimum sta odvisna od statusa storilca oziroma subjekta, ki mu globa grozi (fizična oseba, pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik, odgovorna oseba). Občine pa so pri predpisovanju glob omejene, in sicer se lahko na podlagi sedmega odstavka 17. člena ZP-1 z odlokom predpiše samo globo v določenem znesku:

- za posameznika od 40 do 1.250 €;
- za samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, od 100 do 30.000 €,
- za pravno osebo od 100 do 75.000 €, če se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo pa od 250 do 125.000 €,
- za odgovorno osebo pravne osebe ali odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika in za odgovorno osebo v samoupravni lokalni skupnosti od 40 do 2.500 €.

2.1.1 Pomen spoštovanja načela zakonitosti

- 7 Eno najpomembnejših splošnih pravil za predpisovanje prekrškov je določba 2. člena ZP-1 o mejah sankcioniranja prekrškov, ki dejansko uzakonja načelo zakonitosti v prekrškovnem pravu. To načelo ureja drugačen segment kot zgoraj omenjeno načelo ustavnosti in zakonitosti, prav tako pa absolutno velja za vse prekrške - torej tudi tiste, določene z občinskimi odloki.

¹ Prekršek je v 6. členu ZP-1 definiran kot dejanje, ki pomeni kršitev zakona, uredbe vlade ali odloka samoupravne lokalne skupnosti (dalje občine), ki je kot tako določeno kot prekršek in je zanj predpisana sankcija.

- 8 Načelo zakonitosti izhaja iz predpostavke, da so pravne norme nekaj objektivnega; nekaj, kar se uspešno upira sodni pa tudi siceršnji subjektivizirani razlagi in zlorabi. Če te predpostavke o objektivnem obstoju in odpornosti pravnih norm proti subjektivnim napadom nanje ne bi bilo, bi se celotna vladavina prava prevesila v manipuliranje z besedami. Od pravnih jamstev ne bi ostalo nič (Šturm et al, 2002: 308).
- 9 Bistvo načela zakonitosti je v tem, da nikomur ne sme biti izrečena sankcija za prekršek, če dejanje ni bilo z zakonom, uredbo ali odlokom samoupravne lokalne skupnosti določeno kot prekršek, preden je bilo storjeno, in če za tako dejanje ni bila predpisana sankcija za prekršek, prav tako preden je bilo storjeno. Načela zakonitosti ne gre povsem enačiti s pravico državljana oziroma občana, da je vnaprej obveščen o tem, kaj je opredeljeno kot prekršek in kaj ne. Zvajanje načela zakonitosti na pravico vnaprejšnjega vedenja in obveščenosti v določenih primerih dopušča izključitev odgovornosti za prekršek zaradi pravne zmote.
- 10 Načelo zakonitosti ima po ZP-1 štiri razsežnosti, ki jih je potrebno pri predpisovanju prekrškov absolutno spoštovati:
- lex scripta – prekrški so lahko določeni le z zakonom, uredbo Vlade Republike Slovenije ali odlokom samoupravne lokalne skupnosti (1. odstavek 3. člena ZP –1):
 - lex stricta – opisi prekrškov morajo biti jasni in nedvoumni;
 - lex certa – zahteva po določenosti prekrška v zakonu, uredbi Vlade ali odloku lokalne skupnosti. Odločba o prekršku mora biti naknadno preverljiva na podlagi in s pomočjo predpisa, s katerim je prekršek določen;
 - lex praveia – prepoved retroaktivne veljavnosti predpisa, ki določa prekršek (Selinšek, 2003: 109).
- 11 Načelo zakonitosti glede prekrškov zavezuje zlasti zakonodajalca, uredbodajalca ter odlokodajalca, ki morajo pri določanju prekrškov in predpisovanju sankcij zanje dosledno spoštovati standarde tega načela.

2.1.1 Sankcije za prekrške, določene v občinskih odlokih

- 12 Navedli smo, da ZP-1 v sedmem odstavku 17. člena izrecno določa, da se z odlokom samoupravne lokalne skupnosti (občine) lahko predpiše samo globa v določenem znesku.
- 13 Globe, plačane za prekrške iz občinskih odlokov in pravnomočno izrečene z odločbami občinskih prekrškovnih organov, so prihodek tiste samoupravne lokalne skupnosti, katere predpis je bil kršen.
- 14 Dikcija zakona, da se lahko z odlokom predpiše samo globa 'v določenem znesku', pomeni, da mora biti ta znesek fiksni, pri čemer ne sme presegati zakonsko določenega maksimuma iz navedenega osmega odstavka 17. člena ZP-1.

2.2 Prekršek in odgovornost zanj

- 15 Za obstoj prekrška sicer zadostuje zgolj objektivna izpolnitev predpisanih znakov prekrška in povzročitev prepovedane posledice, za kaznivost storilca tega prekrška pa je potrebno ugotoviti tudi njegovo odgovornost za prekršek. Ta je zasnovana krivdno v tem smislu, da predstavlja storilčev subjektivni odnos do dejanja in do prepovedane posledice tega dejanja. Bistvo odgovornosti za prekršek torej temelji najmanj na ugotovljenem dejstvu, da je storilec vedel oziroma se je zavedal ali bi se vsaj moral in mogel zavedati, da njegovo ravnanje v trenutku, ko je storjeno, predstavlja kršitev zakona, uredbe vlade ali občinskega odloka.
- 16 Enako kot v kazenskem pravu tudi v pravu o prekrških ni poznana kolektivna odgovornost, ampak je odgovornost za prekršek vedno individualna, vezana na točno določeno osebo. Tudi v primeru, ko prekršek stori več oseb, ki so – pravno gledano – povezane v eni izmed oblik udeležbe, se odgovornost za prekršek presoja individualno za vsakega udeleženca posebej.
- 17 Podlaga za obravnavanje odgovornosti za prekršek je 9. člen ZP-1, ki v prvem odstavku določa, da je za prekršek odgovoren storilec, ki je storil prekršek iz malomarnosti ali z naklepom. Drugi odstavek navedenega člena pa vsebuje pooblastilo zakonodajalcu, uredbodajalcu ali odlokodajalcu, ki lahko v predpisu o prekršku določi, da je storilec odgovoren samo, če je prekršek storil z naklepom. Poleg tega je za pojem odgovornosti za prekršek pomembna tudi določba 8. člena ZP-1 o uporabi določb

Kazenskega zakonika (KZ), skladno s katero se v postopku o prekršku smiselno uporabljajo določbe KZ (med drugim) glede neprištevnosti, naklepa, malomarnosti, dejanske in pravne zmote.

- 18 ZP-1 pa izrecno izključuje možnost, da bi za prekršek odgovarjala samoupravna lokalna skupnost kot pravna oseba. Lahko pa za prekršek odgovarja odgovorna oseba v samoupravni lokalni skupnosti, vendar le, če je temelj te odgovornosti izrecno zakonsko določen, preden je bil prekršek storjen (13. a člen ZP-1).

2.2.1 Vrste odgovornosti za prekrške

- 19 ZP-1 opredeljuje dve vrsti odgovornosti za prekršek – malomarnost in naklep. Večina opisov prekrškov je takih, da vsaj na teoretični ravni dopuščajo možnost tako naklepne kot tudi malomarnostne izvršitve. Za storilčevo odgovornost praviloma zadostuje že malomarnost, ki pa ne sme biti kar predpostavljena, temveč ugotovljena. Mnoge prekrške pa je že po naravi stvari mogoče storiti samo z naklepom, medtem ko je malomarnost implicitno izključena. V takšnih primerih je od konkretne ugotovitve storilčeve odgovornosti odvisno, ali je bil prekršek sploh storjen (Bolha & Pavlin, 1991: 55).
- 20 Ugotovljena odgovornost kot subjektivni element prekrška predstavlja pravno podlago za izrek sankcije storilcu prekrška. Ta podlaga mora biti v odločbi o prekršku precizirana do te mere, da je razvidna konkretna oblika odgovornosti, ki predstavlja storilčev subjektivni odnos do storjenega prekrška (Selinšek, 2003: 109).

2.2.1.1 Malomarnost

- 21 Malomarnost je »redna« vrsta odgovornosti za prekršek v tem smislu, da zadostuje za odgovornost za prekršek, če ni eksplicitno ali implicitno (na podlagi opisa prekrška) izključena. Malomarnost kot vrsto odgovornosti za prekršek opredeljuje ZP-1 v prvem odstavku 9. člena, pri čemer te oblike odgovornosti ne definira, ampak le vzpostavlja pravilo, da je storilec za prekršek praviloma odgovoren vedno, če ga je storil iz malomarnosti. Glede vsega ostalega (zlasti pojma malomarnosti) pa 8. člen ZP-1 napotuje na smiselno uporabo določb KZ. Slednji uzakonja dve obliki malomarnosti - zavestno in nezavestno. Zavestna malomarnost je podana, če se je storilec zavedal, da zaradi njegovega ravnanja lahko nastane prepovedana posledica (intelektualna sestavina), pa je lahkomišlno mislil, da jo bo lahko preprečil ali da ne bo nastala (voluntativna sestavina). Nezavestno malomarnost pa je storilec, ki se ni zavedal, da zaradi njegovega ravnanja lahko nastane prepovedana posledica (intelektualna sestavina), pa bi se bil po okoliščinah in po svojih osebnih lastnostih tega moral in mogel zavedati (voluntativna sestavina).

2.2.1.2 Naklep

- 22 Prekršek je storjen z naklepom, če se je storilec zavedal svojega dejanja in ga je hotel storiti; ali če se je zavedal, da lahko zaradi njegovega ravnanja nastane prepovedana posledica, pa je privolil, da takšna posledica nastane (smiselna določba 17. člena KZ). Na podlagi 2. odstavka 9. člena ZP-1 lahko predpis o prekršku določi, da je storilec odgovoren samo, če je prekršek storil z naklepom. Taka določba izključi odgovornost za prekršek, če je ta storjen iz malomarnosti. Mnogo pa je tudi primerov prekrškov, ko v predpisu, ki določa prekršek, sicer ni izrecno navedeno, da je dejanje prekršek samo, če je storjeno naklepno, so pa prekrški po naravi taki, da jih ni mogoče storiti iz malomarnosti.

2.2.2 Način izvršitve prekrška

- 23 Prvi odstavek 16. člena ZP-1 določa, da je prekršek lahko storjen s storitvijo ali z opustitvijo. To velja tudi za prekrške, določene v občinskih odlokih. Drugi odstavek istega člena pa vsebuje pojasnilo, da je prekršek storjen z opustitvijo, če je storilec opustil dejanje, ki bi ga moral storiti. Ali gre za storitveni ali opustitveni prekršek, pa lahko razberemo iz samega opisa prekrška.
- 24 Z izvršitvenim dejanjem storilec povzroči posledico, ki je izrecno ali pa smiselno vsebovana v opisu prekrška. To je t.i. prepovedana posledica, ki je lahko kršitvena ali pa ogrožitvena. Medtem ko kršitvene posledice predstavljajo poškodbo pravno zavarovane vrednote ali dobrine, pa ogrožitvene posledice pomenijo za to vrednoto ali dobrino (zgolj) nevarnost, da bo poškodovana. Ta nevarnost je praviloma konkretna in grozi, da se bo vsak čas sprevrgla v poškodbeno posledico. Glede na njegovo naravo pa za prekršek zadostuje tudi posledica v obliki abstraktne nevarnosti, ki je od možnosti

poškodbe zavarovane vrednote ali dobrine precej oddaljena in ki se največkrat niti ne določa kot posledica, ampak se smatra, da jo predstavlja že sama kršitev pravne norme.

2.2.2.1 Storitve

25 Storitveni oziroma komisivni način izvršitve prekrška je podan v primeru, ko storilec z navzven razvidnim aktivnim ravnanjem krši prepovedano (prohibitivno) normo. Ta način storitve prekrška je prevladujoč. Storitev v splošnem predstavlja neki gib ali kretinjo oziroma več gibov, kretenj, ravnanj ali celo vrsto med seboj povezanih gibov ali dejavnosti (Bavcon & Šelih, 1999: 143). Pri prekrških ločujemo predpisana in naravna storitvena dejanja. Predpisana storitvena dejanja so določena v opisu posameznega prekrška in predstavljajo enega izmed znakov tega prekrška. Če storitvena dejanja v opisu prekrška niso določena, pa za obstoj prekrška ni pomembno, s kako storitvijo je storilec uresničil prepovedano posledico. V tem primeru govorimo o naravnih storitvenih dejanjih.

2.2.2.2 Opustitev

26 ZP-1 pozna samo t.i. »prave opustitvene prekrške«, ko storilec ne opravi pričakovanih aktivnosti in tako krši zapovedno (imperativno) normo, se pravi opusti dejanje, ki bi ga moral storiti. Zapovedne norme praviloma zavezujejo ožji krog subjektov. Poudariti je treba, da gre za pravne norme, praviloma vsebovane v predpisih, ki za neupoštevanje svojih določb grozijo s sankcijo za prekršek – torej tudi v odlokih samoupravnih lokalnih skupnosti.

2.3 Postopek o prekrških

2.3.1 Organi za odločanje o prekrških

27 O prekrških odločajo prekrškovni organi in sodišča. Prekrškovni organi so tudi organi samopravnih lokalnih skupnosti (občinska uprava), ki so s posebnimi predpisi pooblaščen za odločanje o prekrških. (45. člen) Navedeni prekrškovni organi odločijo o storitvi prekrška in o sankciji z odločbo, zoper katero so dopustna pravna sredstva, ki jih določa ZP-1. ZP-1 določa, da lahko pomote v pisavi ali v številkah ali druge očitne pomote v odločbi s sklepom popravi vsak čas po uradni dolžnosti ali na predlog postopka sam prekrškovni organ, ki je odločbo izdal. (46. člen)

2.3.1.1 Postopek za prekrške prekrškovnega organa (hitri postopek)

28 Postopek pred prekrškovnim organom vodi in v njem odloča z zakonom ali podzakonskim aktom pooblaščen uradni oseba tega organa. Za določitev pristojnosti prekrškovnih organov in spore o pristojnosti med samimi prekrškovnimi organi se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. ZP-1 določa posebne pogoje, ki jih mora izpolnjevati pooblaščen uradni oseba za vodenje postopka. Tako mora imeti za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga najmanj peto stopnjo izobrazbe, za izdajo odločbo o prekršku pa najmanj sedmo stopnjo izobrazbe. Imeti mora tudi opravljen preizkus znanja, ki zajema izvrševanje pooblastil po ZP-1 in poznavanje predpisov, katerih izvrševanje nadzoruje. Vlada Republike Slovenije je predpisala vrsto izobrazbe in program strokovnega usposabljanja in preverjanja znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku z **Uredbo o vrsti izobrazbe, strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku**. Za poznavanje predpisov, katerih izvrševanje nadzoruje, se uradni osebi prizna opravljen preizkus znanja, določen v teh predpisih (49. člen ZP-1)

2.3.1.2 Začetek postopka o prekršku

29 Postopek o prekršku se začne po uradni dolžnosti, ko opravi prekrškovni organ v okviru svoje pristojnosti v ta namen kakršnokoli dejanje, ali z vložitvijo pisnega predloga oškodovanca, državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti (predlagatelj) (50. člen ZP-1).

2.4 Pravica do povrnitve škode

30 Komur je bila v postopku o prekršku izrečena sankcija, ima pravico do povrnitve škode, ki jo je utrpel zaradi neopravičenega izreka sankcije, če je bila pravnomočna odločba oziroma sodba ali sklep o prekršku spremenjena, odpravljena ali razveljavljena in postopek zoper njega pravnomočno ustavljen zato, ker je bilo ugotovljeno, da dejanje ni prekršek, ali pa zato, ker so bili podani razlogi, ki izključujejo storilčevo odgovornost za prekršek. Pravico do povrnitve škode ima tudi tisti, kije neupravičeno plačal globo ali stroške postopka oziroma zoper katerega je bila odločba izvršena pred

pravnomočnostjo. Pravice do povrnitve škode nima tisti, ki je s svojim krivim priznanjem ali kako drugače povzročil izrek sankcije, razen če je bil v to prisiljen. Pri izreku sankcije za prekršek v stevu se pravica do povrnitve škode lahko nanaša na posamezne prekrške, glede katerih so izpolnjeni pogoji za priznanje odškodnine. Tožba za povrnitev škode se vložijo zoper Republiko Slovenijo ali zoper samoupravno lokalno skupnost. Pred vložitvijo tožbe za povrnitev škode zoper samoupravno lokalno skupnost mora oškodovanec vložiti zahtevo na samoupravno lokalno skupnost, da se z njim sporazume o obstoju škode ter o vrsti in višini odškodnine. Če zakoniti zastopnik samoupravne lokalne skupnosti (župan) in oškodovanec ne dosežeta sporazuma v treh mesecih od vložitve zahteve, lahko oškodovanec pri pristojnem sodišču vložijo tožbo za povrnitev škode. Če je bil dosežen sporazum le glede dela zahtevka, sme vložiti tožbo glede ostanka. Navedena zahteva in tožba zoper samoupravno lokalno skupnost se vložita: • zoper samoupravno lokalno skupnost, katere predpis je bil kršen, če je prekršek predpisan z odlokom samoupravne lokalne skupnosti, ali • zoper samoupravno lokalno skupnost, katere prekrškovni organ je pravnomočno izrekel sankcijo, če je za odločanje o prekrških pooblaščen z zakonom (193. člen ZP-1).

2.5 Evidenca prekrškovnega organa

- 31 Prekrškovni organi morajo zaradi zagotavljanja izvrševanja pravnih posledic odločb o prekršku za ugotavljanje prej izrečenih sankcij za prekrške in za izdajanje potrdil o podatkih iz te evidence voditi evidenco o pravnomočnih odločbah o prekrških, ki pa mora vsebovati zlasti: • podatke o storilcu prekrška (osebno ime in EMŠO ter naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča za fizično osebo oziroma firmo in sedež ter enotno matično številko za pravno osebo, če je storilec tujec, pa namesto EMŠO njegove rojstne podatke); • pravno opredelitev prekrška; • številko in datum izdane odločbe o prekršku ter izrečeno sankcijo. Način vodenja navedene evidence je na podlagi določila tretjega odstavka 203. člena ZP-1 predpisal minister, pristojen za pravosodje s **Pravilnikom o kazenski evidenci**.

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, pristojnosti, občinski svet, župan, občinska uprava, prekrški.

Uporabljene kratice

Ustava RS	-	Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
ZP-1	-	Zakon o prekrških /ZP-1/ (Uradni list RS, št. 29/11 – UPB8, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US).

Literatura

- Bolha, J. & Pavlina, Z. (1991) Zakon o prekrških s komentarjem in sodno prakso (Ljubljana: Časopisni zavod Uradni list Republike Slovenije).
- Igličar, A. (1994) Zakonodajno odločanje (Ljubljana: Časopisni zavod Uradni list Republike Slovenije).
- Selinšek, L. (2003) Predpisovanje prekrškov v odlokih samoupravnih lokalnih skupnosti skladno z ZP-1, Lex localis - Revija za lokalno samoupravo, 1(3).
- Šturm, L. et al. (2002) Komentar Ustave Republike Slovenije (Ljubljana: Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije).

Viri

Ustava in zakoni

- Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
- Zakon o prekrških /ZP-1/ (Uradni list RS, št. 29/11-UPB8, 21/13, 111/13, 74/14-odl. US, 92/14-odl. US, 32/16 in 15/17 odl US).

Podzakonski akti

Uredba o vrsti izobrazbe, strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (Uradni list RS, št. 75/13, 29/14).

Pravilnik o kazenskih evidencah (Uradni list RS, št. 3/18).

Pravilnik o stroških postopka o prekrških (Uradni list RS, št. 89/08).